

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУСЯТИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені ІВАНА ПУЛЮЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

педагогічною радою

протокол від 21.04.2023 № 5

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО СТУПЕНЯ
«ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР»
У ГУСЯТИНСЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ТНТУ**

Положення вводиться в дію з 01.09.2023

Директор Костянтин ЗЕЛЕНСЬКИЙ

(наказ від 29.05.2023 № 01/04.140)

Гусятин, 2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

1.1 Положення про розроблення навчальних планів підготовки здобувачів ступенів фахової передвищої освіти фахового молодшого бакалавра у Відокремленому структурному підрозділі «Гусятинський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя» (далі – ВСП «ГФК ТНТУ») регламентує порядок формування, затвердження та впровадження навчальних планів підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за освітнім ступенем «фаховий молодший бакалавр».

1.2. Положення розроблене на підставі Закону України «Про фахову передвищу освіту» № 2745-VIII від 06.06.2019 р. (зі змінами), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» № 1187 від 30.12.2015 р. (зі змінами), наказу МОН України «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» № 408 від 20.04.2018 р. і Положення про організацію освітнього процесу у Гусятинському фаховому коледжі ТНТУ.

1.3. ВСП «ГФК ТНТУ» на підставі відповідної освітньої програми за кожною спеціальністю розробляється навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін в годинах та кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. З метою конкретизації планування освітнього процесу на кожному навчальний рік з урахуванням умов навчання на відповідному курсі (році навчання) складається робочий навчальний план.

Навчальний план є однією зі складових освітньо-професійної програми, яка розробляється відповідно до розроблених та затверджених стандартів фахової передвищої освіти.

1.4. Основні терміни:

1.4.1. Фахова передвища освіта спрямована на формування та розвиток освітньої кваліфікації, що підтверджує здатність особи до виконання типових спеціалізованих завдань у певній галузі професійної діяльності, пов'язаних з виконанням виробничих завдань підвищеної складності та/або здійсненням обмежених управлінських функцій, що характеризуються певною невизначеністю умов та потребують застосування положень і методів відповідної науки, і завершується здобуттям відповідної освітньої та/або професійної кваліфікації. Здобувається на основі повної або базової середньої освіти. Здобуття фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти здійснюється з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти та отриманням відповідного документа про повну загальну середню освіту. Система фахової передвищої освіти передбачає здобуття кваліфікацій, що відповідають п'ятому рівню Національної рамки кваліфікацій.

1.4.2. Навчальний план – це нормативний документ ВСП «ГФК ТНТУ», який розробляється на підставі освітньо-професійної програми за кожною

спеціальністю (спеціалізацією) і містить відомості про спеціальність, кваліфікацію, нормативний термін навчання, графік навчального процесу, розділи теоретичної, практичної підготовки, обов'язкові і вибіркові компоненти, визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, дані про кількість і форми семестрового контролю, підсумкову атестацію, загальний бюджет навчального часу на весь нормативний термін навчання та його поділ на час навчальних занять та час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти.

1.4.11. Робочий навчальний план – це похідний документ навчального плану, який розробляється на кожний навчальний рік, в якому конкретизується планування навчальної роботи, передбаченої навчальним планом.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Навчальний план містить загальні відомості та складається з таких розділів: графік освітнього процесу, зведені дані за бюджетом часу, практична підготовка, державна підсумкова атестація (для навчального плану на основі базової середньої освіти), атестація здобувачів фахової передвищої, план освітнього процесу, перелік навчальних кабінетів і лабораторій, пояснення до навчального плану.

2.1 Основними структурними елементами навчального плану є:

- графік освітнього процесу;
- зведені дані за бюджетом часу;
- практична підготовка;
- державна підсумкова атестація (для навчального плану на основі базової середньої освіти);
- атестація здобувачів фахової передвищої освіти;
- план освітнього процесу;
- перелік навчальних кабінетів і лабораторій;
- пояснення до навчального плану.

2.1.1 Загальні відомості:

- повна назва органу управління, до сфери управління якого належить заклад освіти (Міністерство освіти і науки України);
- повна назва закладу фахової передвищої освіти;
- вид плану (навчальний);
- освітньо-професійний ступінь (фаховий молодший бакалавр);
- назва освітньо-професійної програми;
- шифр та найменування галузі знань;
- код та найменування спеціальності;
- назва спеціалізації (за наявності);
- форма здобуття фахової передвищої освіти;
- назва освітньої кваліфікації;
- назва професійної кваліфікації (за наявності);
- термін підготовки здобувачів фахової передвищої (в роках);
- рівень освіти, на базі якого здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти;

- гриф «ЗАТВЕРДЖУЮ» з підписом керівника закладу фахової передвищої освіти із зазначенням дати та скріпленням печаткою закладу освіти (у лівому верхньому куті навчального плану).

Шифр та назва галузі знань, шифр та назва спеціальності повинні відповідати:

- а) ліцензії ВСП «ГФК ТНТУ »;
- б) переліку галузей знань (спеціальностей), за якими здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти.

2.1.2 Графік освітнього процесу

У графіку освітнього процесу обов'язково визначаються роки (курси) навчання за відповідною освітньо-професійною програмою, на кожний з яких передбачається обсяг теоретичного навчання, види та терміни практик, екзаменаційних сесій, канікул, підготовки кваліфікаційних робіт (проектів), атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

Графік освітнього процесу складається на весь період навчання і затверджується директором ВСП «ГФК ТНТУ».

Графік освітнього процесу для здобувачів фахової передвищої освіти складається з урахуванням наступного:

- навчальний рік, зазвичай, розпочинається 1 вересня, триває два семестри і охоплює теоретичне навчання, практичну підготовку, екзаменаційні сесії та канікули;
- тривалість навчального року складає 52 тижні, сумарна тривалість зимових та літніх канікул становить не менше як 8 календарних тижнів на навчальний рік (стаття 58 Закону 2745). Для останнього року навчання літні канікули не плануються;
- тривалість теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки, семестрового контролю впродовж навчального року (крім випускних курсів) - 40 -44 тижні;
- семестровий контроль включає такі параметри: до 5 екзаменів, до 6 заліків з відведенням на підготовку здобувача освіти до екзамену не менше двох днів;
- практики рахуються у тижнях (орієнтовно один тиждень = 1,5 кредити ЄКТС).
- навчальні та виробничі практики можна планувати як до, так і після екзаменаційних сесій.

Практична підготовка, яка проводиться із відривом від теоретичного навчання, у графіку освітнього процесу відображається окремо, тобто семестр поділяється на тижні теоретичного навчання та тижні практичної підготовки.

2.1.3 План освітнього процесу

Плані освітнього процесу обов'язково зазначається :

- перелік та обсяг усіх освітніх компонентів освітньо-професійної програми у кредитах ЄКТС та годинах;

- розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами на аудиторні (лекції, лабораторні або практичні, семінарські) заняття та самостійну роботу здобувачів освіти;
- кількість навчальних тижнів у кожному семестрі (за необхідності окремо кількість тижнів практичної підготовки);
- загальну кількість годин тижневого навантаження та обсяг кредитів ЄКТС, відведених на вивчення освітнього компонента за курсами та семестрами відповідно до структурно-логічної схеми;
- кількість екзаменів, заліків, курсових робіт(проектів) та інші види навчального навантаження здобувачів освіти, спрямовані на досягнення результатів навчання, визначених ОПП.
- вибіркові освітні компоненти за вибором здобувача освіти, які забезпечують його можливості поглибити професійні знання в межах обраної ОПП;
- назви навчальних дисциплін обов'язкової частини;
- назви навчальних дисциплін вибіркової частини, які сформовані у блоки;
- форми семестрового контролю (екзамени, заліки);
- кількість кредитів ЄКТС та годин, встановлених для навчальних дисциплін (1 кредит ЄКТС =30 годин);
- курсові роботи (проекти);
- кількість аудиторних годин за курсами і семестрами;
- загальну кількість годин тижневого навантаження;
- кількість екзаменів;
- кількість заліків;
- кількість курсових робіт(проектів).

3. ЗМІСТОВНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

3.1 Змістовність навчального плану визначається освітньо-професійною програмою.

3.2 Навчальні плани, складені на основі відповідних освітньо-професійних програм за спеціальностями, складаються з циклів загальної та професійної підготовки.

3.3 При розробленні навчального плану обов'язково необхідно враховувати, що:

- у структурі навчального плану виділяється обов'язкова і вибіркова складові;
- обов'язкова складова навчального плану не може перевищувати 90 відсотків обсягу (в кредитах ЄКТС) навчального плану і включає навчальні дисципліни, кваліфікаційні роботи (проекти), практики та інші види навчального навантаження здобувача освіти, спрямовані на досягнення результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою за спеціальністю. Обов'язкова складова навчального плану має містити

компоненти, опанування яких необхідне для присвоєння визначеної програмою освітньої кваліфікації;

- вибіркова складова навчального плану має складати не менше 10 відсотків обсягу (в кредитах ЄКТС) навчального плану. У межах обсягу вибіркової складової здобувач фахової передвищої освіти має право обирати освітні компоненти самостійно і такий вибір не обмежується навчальним планом програми, за якою проводиться навчання. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем освіти у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти;

- за необхідністю за рахунок вибіркової складової в навчальних планах можуть запроваджуватись спеціалізовані (профільні) блоки (пакети) навчальних дисциплін. Механізм реалізації права здобувача освіти на вибір навчальних дисциплін описується Положенням ВСП «ГФК ТНТУ»; про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти.

- у випускному семестрі у кількість дисциплін включаються кваліфікаційний екзамен, кваліфікаційні роботи (проекти);

- кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма здобуття освіти) для здобувачів фахової передвищої освіти може становити від 33 відсотків до 66 відсотків (1/3-2/3). Кількість годин може відрізнятися залежно від галузі знань та спеціальності: підготовка у сфері, технічних спеціальностей потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку, у той час при підготовці за спеціальностями соціально-гуманітарного спрямування більше часу має виділятися на самостійну роботу здобувачів освіти;

- навантаження одного навчального року за денною формою навчання, зазвичай, становить 60 кредитів ЄКТС;

- при розробленні навчального плану кредити ЄКТС встановлюються складовим навчального плану (навчальним дисциплінам, циклам навчальних дисциплін, практикам, курсовим та кваліфікаційним роботам (проектам), причому, всі види практики, екзаменаційні сесії рахуються у тижнях (1 тиждень = 1,5 кредитів ЄКТС);

- курсова робота чи курсовий проєкт, що мають міждисциплінарний характер, можуть виділятися окремою позицією в навчальному плані;

- кількість курсових робіт (проектів) не повинна перевищувати двох на навчальний рік (одна на семестр). Для студентів першого курсу курсові проєкти (роботи) не плануються, а у випускному семестрі можуть плануватися лише за умови відсутності в плані кваліфікаційної роботи (проекту);

- розподіл аудиторних занять між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями, а також між тижнями

теоретичного навчання є прерогативою закладу освіти. При цьому максимальне тижневе аудиторне навантаження здобувачів освіти повинно відповідати Санітарним вимогам. Складання заліків, як правило, проводиться на останньому практичному, семінарському чи лабораторному занятті;

- у плані навчального процесу вказується кількість тижнів у семестрі згідно з графіком навчального процесу. Кількість тижнів у семестрі заклад освіти визначає самостійно.

4. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти I-II курсів у частині профільної середньої освіти, яке фінансується, складає 2660 годин, включаючи фінансування факультативів та індивідуальних занять. У графіку освітнього процесу визначається тривалість теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю впродовж навчального року (40 тижнів), враховуючи у четвертому семестрі години на ДПА у формі ЗНО.

Тижневе навантаження у частині профільної середньої освіти становить 30 годин + 2 години (предмет «Фізична культура»), які не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навантаження студентів (наказ МОН від 01.06.2018 №570).

Дозволяється на I-II курсах у частині підготовки фахового молодшого бакалавра за освітньо-професійною програмою додавати 2-4 години на тиждень.

В коледжі здійснюється загальноосвітня підготовка за додатком 2 Типової освітньої програми профільної середньої освіти (наказ МОН від 01.06.2018 № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти»), що містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів. Зазначено мінімальну кількість годин на вивчення цих базових предметів (дисциплін), що має забезпечити досягнення рівня очікування результатів навчання здобувачів освіти згідно з державними вимогами Державного стандарту. ВСП «ГФК ТНГУ» може збільшувати кількість годин на вивчення базових предметів (дисциплін) за рахунок додаткових годин.

Для профільних предметів (дисциплін) зазначена орієнтовна кількість навчальних годин.

Для спецкурсів загальноосвітньої підготовки (фактично це дисципліни ОПІ) зазначається лише аудиторна робота. Самостійна робота фіксується у частині підготовки фахових молодших бакалаврів, вказуючи кількість кредитів за ОПІ, які містять кількість годин аудиторної роботи (з частини загальноосвітньої підготовки).

Складання навчального плану починається з формування профілю навчання.

Профіль навчання формується ВСП «ГФК ТНТУ» з урахуванням профільної підготовки за освітньо-професійною програмою відповідно до спеціальності, за якою здійснюється підготовка здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня фахового молодшого бакалавра.

Зміст профілю навчання реалізується системою предметів (дисциплін) і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети (дисципліни);
- профільні предмети (дисципліни);
- спеціальні курси, в т.ч. курси за вибором.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає ВСП «ГФК ТНТУ».

У разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів (дисциплін), ВСП «ГФК ТНТУ» може використати їх для збільшення кількості годин на вивчення спеціальних курсів.

При формуванні профілю навчання крім базових і профільних предметів (дисциплін) до профілю входять спеціальні і факультативні курси, які разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність.

При формуванні частини навчального плану за освітньо-професійною програмою необхідно врахувати обсяги дисциплін, які були інтегровані в загальноосвітню підготовку як аудиторні, у кредитах ЄКТС, зазначивши і самостійну роботу здобувача освіти.

Якщо для певної спеціальності профільними є базові (наприклад, математика) або вибірково-обов'язкові предмети (дисципліни), то освітніми програмами може бути передбачене їх поглиблене або додаткове вивчення за рахунок годин профільних предметів (дисциплін) та спецкурсів.

Програми спецкурсів (спецдисциплін освітньо-професійної програми) розробляються ВСП «ГФК ТНТУ» на підставі ключових компетентностей і результатів навчання, зазначених у освітньо-професійній програмі та затверджуються в установленому порядку.

При інтеграції дисциплін освітньо-професійної програми в предмети (дисципліни) загальноосвітньої підготовки, дисципліни ОПП помічаються * і вказується кількість годин на кожний модуль.

План освітнього процесу поділяється на дві частини : за програмою профільної середньої середньої освіти та за ОПП.

У навчальному плані у розділі «План освітнього процесу» за програмою профільної середньої освіти включають усі навчальні предмети профільної середньої освіти (базові, профільні і спеціальні курси, вибірково-обов'язкові предмети, факультативні курси), їх обсяг зазначають в аудиторних годинах, у тому числі відображають розподіл навчальної роботи в аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями.

У частині «Освітні компоненти за освітньо-професійною програмою» надається повний перелік дисциплін освітньо-професійної програми.

Дисципліни, які входять до сформованого профілю загальноосвітньої підготовки, помічаються *, для них зазначаються години і кредити ЄКТС. Розподіл обсягу цих дисциплін по тижнях і семестрах не здійснюється у разі повного вивчення предмету на I-II курсах.

Навчальну практику можна оформити як спецкурс або навчальний курс. Спецкурси будуть входити у два додатки: додаток до свідоцтва про повну загальну середню освіту і додаток до диплому.

У додаток до свідоцтва входять всі предмети (дисципліни) профільної середньої освіти, у додаток до диплому - всі дисципліни частини плану освітнього процесу за ОПП.

Великі за обсягом навчальні дисципліни освітньо-професійної програми, які доповнюють і розширюють компетентності та результати навчання певного загальноосвітнього предмета, можна поділити на дві частини: одну частину вивчати на 1-2 курсі, другу частину - у II розділі навчального плану «Освітні компоненти за освітньо-професійною програмою», наприклад, «Діловодство. I частина», «Діловодство. II частина».

5. ПОРЯДОК РОЗРОБКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

5.1 Процес розробки та затвердження навчального плану проходить наступні етапи:

проект навчального плану розробляється робочою групою у складі голови випускової циклової комісії, завідувача відділенням, заступника директора з навчальної роботи з урахуванням пропозицій органів студентського самоврядування та роботодавців з обов'язковим дотриманням вимог стандарту фахової передвищої освіти, затверджених ОПП, а також керуючись вимогами забезпечення якості ФПО, стратегією ВСП «ГФК ТНТУ», відповідними рішеннями педагогічної ради ВСП «ГФК ТНТУ».

5.2 Підписаний розробниками проект навчального плану розглядається на засіданні педагогічної ради, затверджується директором коледжу і скріплюється печаткою, як правило, не пізніше 15 червня відповідного року.

Після погодження навчального плану заст. директора з НР, затверджується директором ВСП «ГФК ТНТУ» не пізніше 15 червня відповідного року.

8.3. Після затвердження директором коледжу ВСП «ГФК ТНТУ» оригінали робочих навчальних планів зберігаються у заступника директора з НР.

6. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Навчальні плани заочної форми навчання розробляються на основі навчальних планів за денною формою навчання за однойменними

спеціальностями та однойменними освітньо-професійними програмами.

Термін навчання за заочною формою не може перевищувати 20 відсотків нормативного терміну навчання за денною формою, визначеною стандартом освіти з даної спеціальності. Загальний обсяг навчання визначається за обсягом 60 кредитів ЄКТС на один навчальний рік та встановленим терміном навчання.

Структура навчального плану повністю відповідає структурі навчального плану денної форми навчання.

У розділі «Графік освітнього процесу» лабораторно-екзаменаційні сесії фіксуються умовно (в кінці навчального року, в період з квітня по червень).

Загальна тривалість екзаменаційних (лабораторно-екзаменаційних) сесій в навчальному році встановлюється у відповідності до Закону України "Про відпустки": на 1-2-их курсах - 30 календарних днів щорічно, на останньому курсі - 40 календарних днів. Атестація здобувачів освіти у формі комплексного екзамену – 30 календарних днів. Підготовка та захист дипломної роботи (проекту) - два місяці.

Форми завершення навчання встановлюються такі ж самі, як і на денній формі навчання.

Тривалість переддипломної практики планується в залежності від характеру спеціальності не більше 4-х тижнів.

Канікули умовно фіксуються у графіку освітнього процесу у період липень-серпень та ,за потребою, у січні загальною тривалістю не менше 8 тижнів.

У розділі «План освітнього процесу» кількість годин на аудиторні заняття встановлюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Гусятинський фаховий коледж ТНТУ імені Івана Пулюя» у межах 20% обсягу аудиторних занять на денній формі навчання.

Перелік навчальних дисциплін, загальний обсяг на їх вивчення, а також послідовність вивчення дисциплін і форми завершення навчання повинні бути такими, як і на денній формі.

Розглянуто методичною радою коледжу,
протокол від 07.04.2023 № 5